

2008. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmine: nõukogu

Euroopa Parlamendi 16. juuni 2010. aasta resolutsioon tähelepanekutega, mis on Euroopa Liidu 2008. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva otsuse lahutamatu osa, II jagu – Nõukogu¹ (C7-0174/2009 – 2009/2070(DEC))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu 2008. aasta üldeelarvet²;
- võttes arvesse Euroopa ühenduste 2008. aasta lõplikku raamatupidamise aastaaruannet – I köide (C7-0174/2009)³;
- võttes arvesse nõukogu aastaaruannet eelarve täitmisele heakskiitu andvale institutsioonile 2008. aastal tehtud siseauditite kohta;
- võttes arvesse kontrollikoja aastaaruannet 2008. aasta eelarve täitmise kohta koos institutsioonide vastustega⁴;
- võttes arvesse vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 248 tehtud kontrollikoja avaldust, mis kinnitab raamatupidamisaruannete usaldusväärsust ja nende aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust⁵;
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 272 lõiget 10 ning artikleid 274, 275 ja 276 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 314 lõiget 10 ning artikleid 317, 318 ja 319;
- võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust,⁶ eriti selle artikleid 50, 86, 145, 146 ja 147;
- võttes arvesse nõukogu peasekretäri / ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja otsust nr 190/2003 nõukogu liikmete esindajate sõidukulude hüvitamise kohta⁷;
- võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta⁸;
- võttes arvesse oma 25. novembri 2009. aasta resolutsiooni tähelepanekutega, mis on Euroopa Liidu 2007. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva otsuse

¹ Vastuvõetud tekstid 19.5.2010, P7_TA(2010)0180.

² ELT L 71, 14.3.2008.

³ ELT C 273, 13.11.2009, lk 1.

⁴ ELT C 269, 10.11.2009, lk 1.

⁵ ELT C 273, 13.11.2009, lk 122.

⁶ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

⁷ Otsus tuleneb nõukogu 22. juuli 2002. aasta kodukorrast (EÜT L 230, 28.8.2002, lk 7).

⁸ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

lahutamatu osa, II jagu – Nõukogu¹;

- võttes arvesse kodukorra artiklit 77 ja VI lisa;
- võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A7-0096/2010),
- A. arvestades, et nõukogu, keda esindab eesistujariik Hispaania, nõustus 1970. aasta väidetavat aumeeste kokkulepet ümber hindama;
- B. arvestades, et „kodanikel on õigus teada, kuidas nende tasutavaid makse kulutatakse ning kuidas poliitilistele üksustele usaldatud võimu kasutatakse”²;
- C. arvestades, et Kölnis 3.–4. juunil 1999. aastal toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise järeldustes nähakse ette anda nõukogule operatiivse tegutsemise võime tugevdatud ühise Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas,
- D. arvestades, et nõukogu 23. veebruari 2004. aasta otsusega 2004/197/ÜVJP³ loodi mehhanism Euroopa Liidu sõjalise või kaitsetähtsusega operatsioonide ühiste kulude rahastamise haldamiseks (ATHENA), ning arvestades, et nimetatud otsusega ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate 28. aprilli 2004. aasta otsusega 2004/582/EÜ, mis käsitleb ATHENA-le antud privileege ja immunitete,⁴ antakse ATHENA-le privileegid ja immunitetid ning nõukogule rakendusvolitused,
- E. arvestades, et nõukogu 28. veebruari 2000. aasta otsuses 2000/178/ÜVJP eeskirjade kohta, mida kohaldatakse nõukogu peasekretariaati lähetatud riikide sõjaliste ekspertide suhtes vaheperioodil,⁵ ning nõukogu 22. jaanuari 2001. aasta otsuses 2001/80/ÜVJP Euroopa Liidu sõjalise staabi moodustamise kohta⁶ täpsustatakse, et sõjaliste ekspertide lähetamise kulud rahastatakse nõukogu eelarvest,
- 1. märgib, et 2008. aastal oli nõukogu käsutuses kulukohustuste assigneeringutena kokku 743 miljonit eurot (2007. aastal oli see summa 650 miljonit eurot) ning assigneeringute kasutusmäär 93,31% oli küll kõrgem kui 2007. aastal (81,89%), aga jäi ikkagi alla teiste institutsioonide keskmisele (95,67%);
- 2. arvestades 2007. ja 2008. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlustes ilmnenud probleeme, kordab oma 25. aprilli 2002. aasta otsuses (2000. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta)⁷ võetud seisukohta, et Euroopa Parlament ja nõukogu ei ole minevikus teineteise eelarvejagude täitmist kontrollinud; ning kuna nõukogu halduseelarvest rahastatavad välis-, julgeoleku- ja kaitsepoliitika ning justiits- ja siseasjade valdkondade kulud on oma olemuselt üha enam tegevuskulude moodi, tuleks seda korraldust selgemaks muuta, et eristada nendes uutes poliitikavaldkondades traditsioonilised halduskulud tegevuskuludest;

¹ ELT L 19, 23.1.2010, lk 9.

² Euroopa läbipaistvuse algatus.

³ ELT L 63, 28.2.2004, lk 68.

⁴ ELT L 261, 6.8.2004, lk 125.

⁵ EÜT L 57, 2.3.2000, lk 1.

⁶ EÜT L 27, 30.1.2001, lk 7.

⁷ EÜT L 158, 17.6.2002, lk 66.

3. arvab, et kuna halduskulud on suurenenud ja eriti kuna tegemist võib olla osaliselt tegevuskuludega, tuleks nõukogu kulusid kontrollida samamoodi nagu teiste ELi institutsioonide kulusid Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 319 ettenähtud eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse raames;
4. leiab, et selline kontroll põhineb kõigi institutsioonide saadetud järgmistel kirjalikel dokumentidel:
 - eelarve täitmisega seotud eelmise eelarveaasta raamatupidamisaruanded;
 - bilanss;
 - eelarve haldamist ja finantsjuhtimist käsitlev iga-aastane tegevusaruanne;
 - siseaudiitori aastaaruanne;

ning suulisel teabel, mis on esitatud eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse eest vastutava komisjoni koosolekul;

5. ootab, et tulevikus oleksid kõik institutsioonid asjakohasel tasemel esindatud eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleval täiskogu arutelul;
6. ei nõustu nõukogu väitega, et Euroopa Parlament ja nõukogu ei ole minevikus teineteise eelarvejagude täitmist kontrollinud aumeeste kokkuleppe tõttu (nõukogu 22. aprilli 1970. aasta istungi protokollis kantud resolutsioon); ei pea aumeeste kokkulepet siduvaks dokumendiks ja arvab, et nõukogu tõlgendus on liiga lai;
7. on arvamusel, et eelarve koostamine ja eelarve täitmisele heakskiidu andmine on kaks eraldi menetlust ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu vaheline nn aumeeste kokkulepe nende vastavate eelarvejagude koostamise kohta ei tohiks vabastada nõukogu vastutusest anda üldsusele täiel määral aru tema käsutusse antud rahaliste vahendite kohta ja isegi võimalik uus kokkulepe ei tohi mööda minna parlamendi seaduslikust õigusest anda eelarve täitmisele heakskiit või jätta see andmata nõukogult saadud täielike andmete alusel, mida parlament peab sellise otsuse tegemiseks vajalikuks;
8. on arvamusel, et 2008. aasta eelarvele heakskiidu andmine toimub murrangulisel hetkel, mil usaldusväärse tagamiseks täieliku läbipaistvuse abil tuleb selgelt kehtestada uue Euroopa välisteenistuse eelarvele heakskiidu andmise korda käsitlev ametlik kokkulepe, ja palub nõukogul esitada enne 2008. aasta eelarvele heakskiidu andmise menetluse lõppemist konkreetsed, üksikasjalikud ja kõikehõlmavad kavad välisteenistuse (sealhulgas ELi sõjaline staap, peasekretariaadi kriisivaatluskeskus, kriisiohjamise ja planeerimise direktoraat, tsiviiloperatsioonide planeerimise ja läbiviimise teenistus, samuti peasekretariaadi välis- ja julgeolekupoliitika valdkonna töötajad) personali, haldus- ja kontrollstruktuuri kohta, milles näidatakse eelkõige ära töötajate arvu suurenemine ja jagunemine ning ettenähtud mõju eelarvele, ning osaleda viivitamata läbirääkimistes eelarvepädeva institutsiooniga, võttes aluseks esildatud ettepanekud;
9. rõhutab, et heakskiitu, mis sel aastal eelarve täitmisele antakse, ei saa võtta arvesse tulevastel aastatel eelarve täitmisele heakskiidu andmisel, välja arvatud juhul kui nõukogu teeb suuri edusamme Euroopa Parlamendi 25. novembri 2009. aasta resolutsiooni lõikes 5 osutatud küsimustes;

10. kordab, et nõukogu peaks iga aasta olema parlamendis kohal kontrollikoja aastaaruande esitamisel ja eelarve täitmisele heakskiidu andmise arutelul;
11. palub nõukogul koos parlamendiga eelarvepädevate institutsioonidena kehtestada iga-aastane menetlus eelarvele heakskiidu andmise menetluse raames, et parandada teabevahetust oma eelarvete kohta; kõnealuse menetluse raames kohtuks nõukogu president koos nõukogu peasekretäri ametlikult eelarvekontrollikomisjoniga või selle delegatsiooniga, mis koosneks komisjoni esimehest, koordinaatoritest ja raportöörist, et anda kogu vajalik teave seoses nõukogu eelarve täitmisega; teeb samuti ettepaneku, et pädeva parlamendikomisjoni esimees annaks kõnealusele komisjonile regulaarselt asjakohast teavet ülalnimetatud arutelude kohta;
12. ergutab eesistujariiki Hispaaniat vaatama läbi nõukogu eelarvele heakskiidu andmist reguleeriv mitteametlik kord, ja nõuab, et vastav kohustus lisataks finantsmääruste läbivaatamise ning et see oleks kehtestatud pärast 2013. aastat algava uue rahastamisperioodi alguseks, ja nõuab, et arutelu algaks enne 15. oktoobrit 2010;
13. tuletab nõukogule meelde oma seisukohta, mis on väljendatud 2005. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva 24. aprilli 2007. aasta resolutsiooni¹ lõikes 12 järgmiselt: „*rõhutab maksimaalse läbipaistvuse vajadust ühises välis- ja julgeolekupoliitikas (ÜVJP); nõuab, et nõukogu tagaks kooskõlas [...] institutsioonidevahelise kokkuleppe [...] punktiga 42, et ÜVJP tegevuskulused ei esineks nõukogu eelarves; jätab endale õiguse astuda vajalikke samme, kui kokkulepet rikutakse*”;
14. tunnistab asjaolu, et nõukogu on ette näinud mitmesugused viisid Euroopa Parlamendiga ÜVJP arengu küsimustes konsulteerimiseks ja tema teavitamiseks sellest arengust; on siiski seisukohal, et nõukogu aastaaruanne ÜVJP peamiste aspektide ja põhiliste valikuvõimaluste kohta, mis esitatakse Euroopa Parlamendile institutsioonidevahelise kokkuleppe punkti 43 alusel, piirdub ÜVJP ühiste seisukohtade, ühismeetmete ja rakendusotsuste kirjeldamisega ning eelseisvatel aastatel tuleks esitada ulatuslikumat teavet eelarve täitmisele heakskiidu andmiseks;
15. kordab palvet, et nõukogu näitaks oma eelarve jaotises 3 (Institutsiooni erimissioonide täitmisega seotud kulud) ära kulude täpse olemuse, et Euroopa Parlament saaks kontrollida, kas kõik kulud on kooskõlas institutsioonidevahelise kokkuleppega ja ega ükski kulutus ei ole oma olemuselt tegevuskulu;
16. tunneb muret tegevuskulude, eelkõige eriesindajate lähetuste kulude vähese läbipaistvuse pärast ning nõuab eriesindajate kulude ja nende lähetuste eelarve üksikasjaliku jaotuse avaldamist Internetis;
17. küsib kontrollikojalt, miks ei mainita tema aastaaruandes 2008. aasta eelarve täitmise kohta seoses nõukoguga lahendamata küsimusi, millele juhitakse tähelepanu ülalmainitud 25. novembri 2009. aasta resolutsioonis;
18. võtab teadmiseks märkuse, mille kontrollikoda tegi 2008. aasta aruande punktis 11.10 selle kohta, et süsteemi SESAME (Secured European System of Automatic Messaging) eelarve jätkuv (aastatel 2005–2008) ülepaisutamine ei ole kooskõlas finantsmääruse

¹ ELT L 187, 15.7.2008, lk 21.

artikli 5 lõike 3 sätetega; võtab teadmiseks nõukogu vastuse ja tema kavatsuse parandada suuremate IT projektide juhtimisstruktuuride koordineerimist;

19. tunneb heameelt nõukogu siseauditi talituse poolt 2008. aastal läbi viidud auditite üle (kaheksa finantsauditit ja üks segaaudit) ning selle üle, et suurt osa nende soovitustest on järgitud; juhib siiski tähelepanu sellele, et eelarve täitmisele heakskiitu andvale institutsioonile esitatud teemakohane teatis oli üsna üldine, ning palub üksikasjalikumat teavet auditisoovituste järgimise kohta;
20. tunneb heameelt uue integreeritud haldus- ja finantskontrolli süsteemi (SAP) üle, mis on olnud kasutusel alates 1. jaanuarist 2008 ning mille abil on olnud võimalik kulusid kokku hoida ja suurendada kolme asjaomase institutsiooni (nõukogu, kontrollikoda ja Euroopa Kohus) tõhusust;
21. tunneb heameelt saavutuste üle töökorralduse tõhustamisel pärast ELi laienemist 2004. ja 2007. aastal, eriti tõlkeüksuste tsentraliseerimisel ja ametnike töölevõtmisel uutest liikmesriikidest; tunneb samuti heameelt paindliku tööaja kasutuselevõtu üle, kuna see aitab kaasa paremale tasakaalule töö- ja eraelu vahel; märgib siiski ametikohtade loetelu töökohtade täitmise madalat määra (keskmiselt 90%, 2007. aastal 86%);
22. märgib, et Residence Palace'i ettemaksete märkimisväärne suurenemine (70 miljonit eurot kavandatud 15 miljoni euro asemel, et vähendada hilisemaid soetamise kogukulusid) oli võimalik tänu eelarve üldisele alakasutamisele (täitmismäär 85,7%), ja nõuab, et edaspidi selgitataks aastaaruannetes üksikasjalikult kinnisvarapoliitikat, et võimaldada eelarve täitmisele heakskiidu andmise protsessis nõuetekohast kontrolli;
23. on seisukohal, et Euroopa Ülemkogu alalise presidendi aastaeelarve tuleks lahutada nõukogu eelarvest ning see tuleks alates 2012. aastast esitada uue eelarvejaona;
24. tunneb heameelt eesistuja Hispaania püüete üle eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust selgemaks muuta, et näidata nõukogu halduseelarve täielikku aruandekohustust parlamendi ees, ning palub, et järgmised eesistujad võtaksid kindlalt kohustuseks seda tööd samas vaimus jätkata;